

NOTAT

23. marts 2009

J.nr. 09-21-0001

y1/bro/amt/aih

Opsummering af og kommentarer til høringsvar vedrørende forslag til lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., lov om aktiv socialpolitik og lov om integration af udlændinge i Danmark

(Afbureaukratisering af reglerne om aktivering af unge, sanktionsregler for kontant- og starthjælpsmodtagere og målretning af aktiveringsindsatsen m.v.)

Forslaget blev d. 3. marts 2009 sendt i ekstern høring med høringsfrist d. 16 marts 2009.

Forslaget har været sendt i høring i: Advokatrådet, Amnesty International, Ankestyrelsen, ATP, Beskæftigelsesrådet, Beskæftigelsesrådets Ydelsesudvalg, Business Danmark, Center for Ligebehandling af Handicappede, Danmarks Frie Fagforening, Dansk Flygtningehjælp, Dansk Retspolitisk Forening, Danske Regioner, Dansk Røde Kors, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Advokater, Danske Handicaporganisationer, Datatilsynet, Det Centrale Handicapråd, Dokumentations- og Rådgivningscentret om Racediskrimination, Foreningen af socialchefer i Danmark, Foreningen af Statsforvaltningsjurister, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Foreningen af Registrerede Revisorer, Frie Funktionærer, HK-Kommunal, Institut for Menneskerettigheder, Jobrådgivernes Brancheforening, Kommunernes Landsforening, Kooperationsforening, Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte, Kristelig Arbejdsgiverforening, Kristelig Fagbevægelse, Landsforeningen af Fleks- og skånejobbere, Lægeforeningen, Retssikkerhedsfonden, Rigsrevisionen, Rådet for frivilligt Socialt arbejde, Rådet for Socialt Udsatte, Statsforvaltningerne v/ direktøren for Statsforvaltningen Sjælland Vibeke Larsen, Sundhedskartellet, Rådet for Etnisk Minoriteter, UNHCR.

Der er modtaget høringsvar fra følgende medlemmer af Beskæftigelsesrådet: Dansk Arbejdsgiverforening (DA), Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger (SALA), FTF og Landsorganisationen i Danmark (LO) samt Kommunernes Landsforening (KL) og følgende medlemmer af rådets Ydelsesudvalg: DA, SALA, Akademikernes Centralorganisation (AC) og Ledernes Hovedorganisation (LH).

Der er tillige modtaget høringsvar fra Advokatrådet, Ankestyrelsen, ATP, Dansk Flygtningehjælp, Danske Regioner, Dansk Socialrådgiverforening (DS), Datatilsynet, Det centrale Handicapråd (DCH), Foreningen af Socialchefer i Danmark (FSD), Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Foreningen af Registrerede Revisorer, Institut for Menneskerettigheder, Jobrådgivernes Brancheforening, Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte (KTO), Rådet for frivilligt Socialt arbejde og Rådet for Socialt Udsatte.

De modtagne høringssvar vedlægges.

Høringssvarene har givet anledning til ændringer og præciseringer i lovforslaget, jf. nedenfor.

Generelt

KL er meget glad for de nye regler, som i stor udstrækning vil lette arbejdet i kommunerne. De nye regler er helt i tråd med mange af de forslag, som kommunerne selv har været med til at udforme i forbindelse med afbureaukratiseringsarbejdet på beskæftigelsesområdet.

FSD er overordnet set positive over for lovforslaget. Såvel forenklingen af unger reglerne som ændringerne af sanktionsbestemmelserne hilses velkomne, lige som den del af lovforslaget, der handler om målretning af aktiveringsindsatsen.

DS har længe set frem til den lovede afbureaukratisering på beskæftigelsesområdet, og nævner, at beskæftigelsesministeren har afgivet et løfte om, at socialrådgiverne kun skal bruge halvdelen af deres tid på administrative opgaver. Det løfte indfries næppe med dette forslag til ændring af sanktionsreglerne og unger reglerne. De fremsendte forslag er derfor langt fra tilstrækkelige i arbejdet med at forenkle regelsættene på beskæftigelsesområdet.

DCH er som udgangspunkt positive overfor en afbureaukratisering af reglerne, idet en sådan proces formodes at styrke borgernes retssikkerhed, ligesom processen formodentlig også vil medføre en frigivelse af tid, der vil kunne anvendes til sagsbehandling. Samtidig finder rådet det vigtigt at gøre opmærksom på, at det er vigtigt, at personalet i jobcentret er informeret om de særlige behov, som personer med funktionsnedsættelse kan have i forbindelse med samtaler med jobcentret og i forbindelse med skriftlig kommunikation.

Rådet for Socialt Udsatte savner en nærmere vurdering af de sociale konsekvenser, herunder om det forventede videre forløb for de personer, som efter forslagene risikerer at få frataget deres kontanthjælp som følge af skærpede regler om pligt til at påbegynde og færdiggøre en uddannelse og skærpede sanktionsregler. Rådet ser en fare i, at nogle helt forsvinder ud af det sociale system til ubeskrevne former for selvforsørgelse.

Kommentar

Regeringen mener, at lovforslaget medfører store lettelser og forenklinger i sagsbehandlingen både i forhold til aktivering af unge og i forhold til at administrere rådighedsreglerne. Lovforslaget tilgodeser de fleste forslag, der blev fremført af jobcentrenes medarbejdere i forbindelse med arbejdet med afbureaukratiseringen

Efter regeringens opfattelse er det vigtigt at tilskynde unge til at tage en uddannelse. Reglerne i lovforslaget er udformet på en sådan måde, at der ikke stilles krav til unge om at tage en uddannelse, som de ikke har mulighed for at opfylde.

Bemærkninger til de enkelte elementer i lovforslaget:

1. Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats:

1.1. Forenkling af reglerne om aktivering af unge.

A. Uddannelsespålæg – Lovforslagets § 1, nr. 7-9.

LO mener, at formuleringen i bemærkningerne til § 1, nr. 7-9, om at jobcenteret skal ”tage hensyn til den unges ønsker ved fastlæggelse af, hvilke uddannelser det vil være relevant for den unge at søge ind på,” lægger op til, at jobcenteret får en myndighedsrolle ved valg af uddannelse.

DS mener, at tvangselementet i uddannelsespålægget medfører mange u hensigtsmæssigheder, og at mange vil droppe ud af uddannelser, som de ikke har haft tid til at overveje relevansen af. Det kan tillige være vanskeligt for kommunerne at vurdere uddannelsesforudsætningerne, og det kan være samfundsøkonomisk omkostningsfuldt at presse unge ind i uddannelsesvalg, som samfundet efterfølgende ikke får glæde af.

FTF mener, at uddannelsespålæg til unge strider imod alle principper om frit valg af uddannelse som bærende element for, at de unge er motiverede for at gennemføre en uddannelse.

Kommentarer

Jobcentret skal ud fra den unges personlige og uddannelsesmæssige forudsætninger vurdere, om den unge kan gennemføre en uddannelse på almindelige vilkår.

Af bemærkningerne til § 1, nr. 7-9, fremgår det, at den unge får pålæg om at komme med forslag til uddannelser, som det er realistisk for den unge at gennemføre, og at jobcenteret skal pålægge den unge at søge om optagelse på en eller flere af disse uddannelser. Det er i forbindelse med pålægget om at søge om optagelse på en af disse, at jobcenteret skal tage hensyn til den unges valg af uddannelse. Hvis den unge har flere uddannelsesønsker, vil jobcenteret bede den unge prioritere disse. Jobcenteret vil give den unge en nærmere fastsat frist, således at den unge har rimelig tid til at træffe sine uddannelsesvalg. Ordningen bygger således på, at den unge har meget stor indflydelse på valg af uddannelse.

På den baggrund er der ikke grundlag for at antage, at ordningen med uddannelsespålæg vil presse unge ind i uddannelsesvalg, og som de derfor efterfølgende ikke gennemfører.

Bemærkningerne har ikke givet anledning til ændringer.

LO peger på, at der er et sammenstødsproblem, idet pålæg om uddannelse i lov om aktiv beskæftigelsesindsats vedrører pålæg om at tage en erhvervskompetencegivende uddannelse, mens arbejdsløshedsforsikringsloven benytter begrebet ”uddannelse der berettiger til optagelse i en a-kasse”, som betingelse for at kunne blive optaget i en a-kasse som dimittend.

Som eksempel anføres, at en ledig SOSU-hjælper under 25 år ikke skal have pålæg om at tage uddannelse, idet pågældende allerede har en erhvervskompetencegivende uddannelse. Denne uddannelse har imidlertid ikke sådan en længde, at den giver ret til at blive optaget i en a-kasse som dimittend. Den ledige SOSU-hjælper skal således efter ½ års ledighed have sine dagpenge reduceret til det halve.

Kommentar:

De foreslåede regler i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats bygger på, at unge under 25 år uden erhvervskompetenceuddannelse, skal have pålæg om at tage en uddannelse. Da den unge SOSU-hjælper allerede har en uddannelse, er det således overflødig at give pålæg om yderligere uddannelse. Hvis den unge er ledig, skal personen aktiveres efter de foreslåede regler, dvs. senest efter 13 ugers ledighed og i mindst 6 måneder.

For så vidt angår spørgsmålet om satserne kan det oplyses, at det ikke har været hensigten at ændre de unges dagpengesats. De unges dagpengesats afhænger derfor – ligesom efter de gældende regler – af, om den ledige har en uddannelse, der giver ret til optagelse i en arbejdsledighedskasse.

Bemærkningerne har ikke givet anledning til ændringer.

LO mener, at to grupper ikke bør få pålæg om uddannelse: 1) Dagpengemodtagere under 25 år, der efter gældende regler kan få løntilskudsjob eller virksomhedspraktik i stedet for tilbud om uddannelse, og 2) ikke-arbejdsmarkedssparate kontanthjælpsmodtagere, der vurderes som uddannelsesegnede.

FSD mener, at det vil medføre øget administration, at ikke-arbejdsmarkedssparate kontanthjælpsmodtagere bliver omfattet af uddannelsespligt. Det påpeges, at overskriften til § 21 b bør tilrettes.

Kommentar:

Efter de gældende regler kan unge dagpengemodtagere uden uddannelse under 25 år i stedet for uddannelsetilbud vælge at få tilbud om virksomhedspraktik eller løntilskud, hvis de fx som fuldtidsforsikrede har haft mindst 24 måneders beskæftigelse inden for 36 måneder.

Lovforslaget bygger på den forudsætning, at alle unge, der ikke har uddannelse, bør tage en uddannelse. Derfor skal alle under 25 år, der ikke har uddannelse, og som kan tage uddannelse, have pålæg om at tage en uddannelse på ordinære vilkår, med mindre de har forsørgerpligt overfor hjemmeboende børn. Det gælder også for de ikke-arbejdsmarkedssparate kontanthjælpsmodtagere, der kan tage en uddannelse. Derfor bør disse unge også have pålæg om at tage uddannelse. Det er både en fordel for de unge selv og for samfundet.

Overskriften til § 21 b vil blive ændret, så den også omfatter ikke-arbejdsmarkedssparate unge.

Bemærkningerne har ikke i øvrigt givet anledning til ændringer.

DCH mener, at der bør informeres om, hvor jobcentre kan hente råd og vejledning i forhold til en vurdering af personer med funktionsnedsættelsers muligheder for at tage ordinær uddannelse på almindelige vilkår. Det er uklart, i hvilket omfang jobcentre skal inddrage Ungdommens Uddannelsesvejledning.

Kommentar:

Jobcentrene kan til vurdering af uddannelsesegnetheden bruge de almindelige vejledningsordninger, der findes, fx Ungdommens Uddannelsesvejledning og øvrige vejledningsordninger under Undervisningsministeriet.

De unge, som har behov for det, kan få vejledning om uddannelsesmuligheder fra det almindelige vejledningssystem. Kommunen vil således kunne tilskynde den unge til at opsøge det etablerede uddannelses- og erhvervsvejledningssystem, der har en vejledningsforpligtelse over for dem.

Bemærkningen har ikke givet anledning til ændringer.

DS peger på, at unge, der venter på at påbegynde den valgte uddannelse, ikke skal aktiveres for aktiveringens skyld.

Kommentar:

Alle ledige – også unge – har pligt til at udnytte deres arbejdsevne og herunder at påtage sig formidlet arbejde. Unge, der ikke kan få arbejde, skal aktiveres efter reglerne herom. Aktiveringen skal så vidt muligt tilrettelægges under hensyn til den valgte uddannelse. Fx kan det være hensigtsmæssigt at give tilbud om virksomhedspraktik på et plejehjem til en ung, som har søgt ind på en SOSU-uddannelse i forbindelse med et uddannelsespålæg.

Bemærkningen har ikke givet anledning til ændringer.

B. Fremrykning af CV-samtalen. Lovforslagets § 1, nr. 3.

AC mener, at fremrykningen af CV-samtalen vil øge antallet af situationer, hvor dimittender indkaldes, selvom deres optagelsessag ikke er faldet på plads, og medlemskabet således ikke er blevet bekræftet.

Kommentar:

Personer, der har søgt om optagelse og ret til dagpenge, vil kunne få dagpenge tilbage fra optagelsestidspunktet, hvis de i den mellemliggende periode har opfyldt betingelserne for ret til dagpenge.

A-kassen bør naturligvis tilstræbe en hurtig behandling af optagelsessagen, men kan i mellemtiden forklare og vejlede den enkelte om reglerne.

Bemærkningen har ikke givet anledning til ændringer.

C. Fremrykning af første jobsamtale. Lovforslagets § 1, nr. 4 og 5.

Ankestyrelsen bemærker, at til § 1, nr. 4 og 5, benyttes ordet sammenlagt og sammenhængende, hvor man burde benytte samme ord, hvis meningen er den samme.

Kommentar:

Det forskellige ordvalg er tilsigtet, idet man bruger de gældende principper om at ledighedsperioden for forsikrede ledige opgøres som sammenlagt ledighed og for ikke-forsikrede som sammenhængende ledighed.

Bemærkningen har ikke givet anledning til ændringer.

D. Ensartede regler om tidlig aktivering, varigheden af aktiveringen og anvendelse af aktiveringsredskaberne. Lovforslagets § 1, nr. 19 - 27.

LO påpeger i forbindelse med forslaget § 1, nr. 19, (LAB § 37, stk. 1), at der sker en forringelse i forhold til gældende regler, efter hvilke alle under 30 år kan få tilbud om

- ordinær uddannelse, der ikke berettiger til SU (fx åben uddannelse og andre erhvervskompetencegivende uddannelser uden SU-ret)
- en SU-berettigende uddannelse, hvis de er forsørgere eller har opbrugt deres SU-klip.

Arbejdsgiversiden i BER bemærker, at de ikke kan støtte forslaget om, at personer, der har forsørgerpligt over for hjemmeboende børn, eller som har opbrugt retten til støtte fra SU, vil få mulighed for at deltage i en studie- eller erhvervskompetencegivende uddannelse på hidtidigt ydelsesniveau.

Kommentar:

Forslaget bygger på, at der ikke er behov for at give personer, der har opbrugt retten til SU en særlig mulighed for at få tilbud om uddannelse.

Forslaget viderefører imidlertid de gældende regler om, at personer, der har forsørgerpligt over for hjemmeboende børn, efter en konkret vurdering har mulighed for en erhvervskompetencegivende uddannelse som tilbud, herunder også en uddannelse der berettiger til SU.

Desuden kan personer mellem 25-30 år uden uddannelse, og som ikke er forsørgere, efter en konkret vurdering få tilbud om en erhvervskompetencegivende uddannelse, hvis de har en betydelig ledighed.

Bemærkningen har ikke givet anledning til ændringer.

AC bemærker, at fremrykningen af ret og pligt til tilbud efter 3 måneder betyder, at adgangen til 6 uges selvvalgt uddannelse (VEU og SVU) gøres illusorisk, da dette ikke vil kunne nås inden for 3 måneder.

Kommentar:

Efter gældende VEU- og SVU-regler kan ledige deltage i 6 ugers selvvalgt uddannelse inden for de første 9 måneder ledighed, hvis personen er fyldt 25 år, og inden for de første 6 måneders ledighed, hvis personen ikke er fyldt 25 år. Dette ændrer forslaget ikke på.

Bemærkningen har ikke givet anledning til ændringer.

DS er ikke enig i den foreslåede ophævelse af differentieringen mellem kontant-hjælpsmodtagere og dagpengemodtagere. Som udgangspunkt har unge kontant-hjælpsmodtagere altid problemer ud over ledighed, hvilket ikke er tilfældet for unge dagpengemodtagere.

DS mener, at antallet af målgrupper stadig er for mange og for rodede, og foreslår at man nøjes med to målgrupper:

- 1) Unge under 25 år, der har forudsætninger for at gennemføre uddannelse
- 2) Unge under 25 år, der ikke har forudsætningerne for at gennemføre uddannelse.

Kommentar:

Lovforslaget bygger på den forudsætning, at ydelsen ikke skal være afgørende for indsatsen, men derimod den enkeltes behov uanset hvilken ydelsestype, pågældende har. Forslaget bygger endvidere på, at det ikke er tilstrækkeligt med en særlig indsats for unge under 25 år, men det er vigtigt, at der også er en målrettet og fremrykket indsats for unge mellem 25 og 30 år.

Udgangspunktet for opdelingen i 4 målgrupper er, at det skal være et hovedmål med indsatsen, at unge uden uddannelse skal tage uddannelse på ordinære vilkår, og unge, der ikke har forudsætninger for uddannelse, skal have en indsats, der så vidt muligt leder dem på vejen mod en uddannelse. Derfor foreslås det, at unge uden uddannelse under 25 år, som kan tage uddannelse, skal have pålæg om at tage uddannelse på ordinære vilkår.

For unge uden uddannelse med forsørgerpligt overfor hjemmeboende børn og for unge mellem 25 og 30 år skal indsatsen være rettet mod, at disse så vidt muligt tager uddannelse på ordinære vilkår. Forsørgere vil – når det er den hurtigste vej til beskæftigelse – som hidtil kunne få tilbud om en erhvervskompetencegivende uddannelse. For ikke-forsørgere mellem 25 og 30 år er det en forudsætning for, at der efter en konkret vurdering skal være mulighed for at give tilbud om uddannelse, at de har haft en periode med længerevarende ledighed.

Bemærkningerne har ikke givet anledning til ændringer.

E. Mulighed for uddannelsestilbud på mere end 6 uger for forsikrede ledige uden erhvervskompetencegivende uddannelse. Lovforslagets § 1, nr. 17.

Arbejdsgiversiden i BER finder, at varighedsbegrænsningen på 6 uger for tilbud i første ledighedsperiode for personer under 30 år kun bør ophæves midlertidigt i en 3-årig forsøgsperiode.

Kommentar:

Det fremgår af lovforslagets § 1, nr. 17, om at dagpengemodtagere under 30 år uden erhvervskompetencegivende uddannelse vil kunne få tilbud om vejledning og opkvalificering i mere end 6 uger i første ledighedsperiode. Det fremgår af forligsaftalen, at det ikke skal være en midlertidig forsøgsordning.

Baggrunden for forslaget er, at muligheden for at give tilbud om uddannelse skal prioriteres til fordel for personer, der ikke har uddannelse i forvejen.

Bemærkningerne har ikke givet anledning til ændringer.

1.2. Forenklet sagsbehandling ved jobcentrenes modtagelse af borgere

Lovforslagets § 1, nr. 1 og 5.

DS er bekymret for de retssikkerhedsmæssige aspekter af pjecen med 10 gode råd til jobcentrene, som blev udarbejdet på baggrund af Deloitte's anbefalinger i rapporten om jobcentrenes modtagelse. Der fokuseres så entydigt på job, at der ikke skeles til, at ledige har basale rettigheder, og det mener DS er i strid med både lovfæstede rettigheder og god forvaltningspraksis.

Kommentar:

Pjecen indeholder en række anbefalinger til, hvordan jobcentrene kan tilrettelægge modtagelsen, således at der er fokus på job uden at jobcentret skal bruge unødigt tid på administrative rutiner. Det er en opgave, som selvfølgelig skal løses inden for rammerne af både lovfæstede rettigheder og god forvaltningspraksis.

Bemærkningerne har ikke givet anledning til ændringer.

DS finder, at ledige langt fra arbejdsmarkedet ikke har de fornødne forudsætninger for selv at udfærdige et CV eller lægge det på Jobnet, og at disse ikke bør mødes med krav om at udarbejde CV.

Kommentar:

Efter gældende regler kan ledige få hjælp til at få udarbejdet et CV i jobcenteret. Dette ændrer forslaget ikke ved.

Det er et krav, at personer, der modtager kontanthjælp eller starthjælp alene på grund af ledighed skal udarbejde og synliggøre et CV. Kravet gælder ikke ikke-arbejdsmarkedssparate kontanthjælpsmodtagere.

Bemærkningerne har ikke givet anledning til ændringer.

1.3. Ang. målretning af aktiveringsindsatsen

Lovforslagets § 1, nr. 2, 3, 10-12, 15, 16.

LO og AC finder det problematisk i den nuværende situation at anvende arbejdsmarkedsbalancemodellen til at definere områder med behov for arbejdskraft, fordi den ikke i tilstrækkeligt omfang kan indfange og afspejle konjunkturændringer på arbejdsmarkedet.

FSD peger på, at den foreslåede målretning af aktiveringsindsatsen kan være et problem i forhold til revalidender.

DCH bemærker, at det fremover vil være sværere for jobcentrene at tage hensyn til de særlige forudsætninger for personer med funktionsnedsættelser.

Kommentar:

På trods af de hurtige omskiftninger, der er set på arbejdsmarkedet, vurderes de regionale balancer stadig at være et godt værktøj.

Ifølge lovforslaget skal jobplanerne så vidt muligt være rettet mod behov for arbejdskraft. Forslaget omfatter alle grupper, der får udarbejdet en jobplan, dvs. også revalidender. Det vil fortsat være muligt ud fra hensynet til den enkelte persons behov, herunder fx personer med funktionsnedsættelser, at give et tilbud, der sigter på beskæftigelse på områder, hvor jobmulighederne er mindre gode. Det forudsættes, at der er en god begrundelse herfor, og at denne fremgår af sagen.

Bemærkningerne har ikke givet anledning til ændringer.

LO, AC og FTF er uenig i den foreslåede nyaffattelse af LAB § 22, stk. 3, hvor kravet om, at tilbud skal målrettes områder med behov for arbejdskraft, nævnes før hensynet til den lediges ønsker og forudsætninger. De finder, at hensynet til den lediges ønsker og forudsætninger bør indgå med samme vægt.

Kommentar:

Efter de gældende regler skal tilbud gives ud fra den enkeltes ønsker og forudsætninger samt arbejdsmarkedets behov. Det foreslås at ændre bestemmelsen, således at det fremgår, at tilbud så vidt muligt skal sigte mod beskæftigelse inden for områder, hvor der er behov for arbejdskraft og gives ud fra den enkeltes ønsker og forudsætninger.

Hermed vil tilbud altid skulle vurderes i forhold til den aktuelle beskæftigelsessituation. Med respekt for denne forudsætning skal der naturligvis fortsat tages hensyn til den lediges ønsker og forudsætninger, som det også fremgår af forslaget. Dette vil blive præciseret i en ændring af bemærkningerne til § 1, nr. 10, (LAB § 22, stk. 3).

LO foreslår, at sidste halvdel af den foreslåede tekst til LAB § 29, stk. 3, slettes, idet en ledig fortsat bør have ret til at få udarbejdet en jobplan, selvom tilbuddet er fastsat under en jobsamtale og er rettet mod områder med behov for arbejdskraft.

Kommentar:

LO's ønske opfyldes i sidste pkt. i den gældende § 29, stk. 3, som lovforslaget ikke ændrer. Ifølge dette pkt. har en person ret til at få udarbejdet en jobplan, hvis pågældende anmoder herom.

Bemærkningen har ikke givet anledning til ændringer.

LO finder at den gældende formulering i LAB § 37, stk. 3, om at jobcenteret skal tage udgangspunkt i personens ønsker og forudsætninger, skal opretholdes.

Kommentar:

Den gældende § 37, stk. 3, er overflødig, fordi indholdet følger af de generelle principper, der generelt skal følges ved afgivelse af tilbud.

Bemærkningen har ikke givet anledning til ændringer.

FSD bemærker, at den målretning, der er foreslået i § 22, stk. 3, ifølge den politiske aftale om målretning af aktiveringsindsatsen (forslag 2) alene omfatter dagpenge-modtagere og arbejdsmarkedsparate kontanthjælpsmodtagere.

Kommentar:

Det fremgår af den politiske aftales forslag 3 om målretning af jobplaner, at det generelt skal gælde, at beskæftigelsesindsatsen så vidt muligt skal tage udgangspunkt i et beskæftigelsesmål rettet mod gode eller rigtigt gode beskæftigelsesområder.

Bemærkningerne har ikke givet anledning til ændringer.

Jobrådgivernes Brancheforening finder ikke, at det er rimeligt, at ansvaret for at efteruddanne ledige til flaskehalsområder m.v. påhviler en anden aktør, idet det bør være et nationalt anliggende at efteruddanne arbejdsstyrken. Måltrettet opkvalificering er og bør være en naturlig del af de jobplaner, som udearbejdes hos anden aktør.

Kommentar:

Lovforslaget pålægger ikke andre aktører nye opgaver, men sikrer at den aktive indsats fremover bliver målrettet områder med gode beskæftigelsesmuligheder. Tilsvarende skal ændringer i forhold til jobplanerne ses som en forenkling af indsatsen, således at det ikke længere er nødvendigt at begrunde et tilbud i en jobplan, når indsatsen ligger inden for områder hvor der er gode beskæftigelsesmuligheder.

Bemærkningerne har ikke givet anledning til ændringer.

Ankestyrelsen foreslår til § 1, nr. 15, at det kan overvejes at præcisere, at undtagelsen til kravet om jobplan gælder tilbud på områder, hvor det fremgår af regionernes oversigt, at der er gode eller rigtigt gode beskæftigelsesmuligheder.

Kommentar:

Dette vil blive præciseret i bemærkningerne.

2. Lov om arbejdsløshedsforsikring m.v.

Dagpengesatsen for unge

LO anfører, at unge under 25 år uden dimittenduddannelse, som har mindst 2 års erhvervs erfaring inden for 3 år, i dag ikke som andre unge får nedsat dagpengene til 50 pct. af højeste dagpenge efter 6 måneders ledighed. Hvis disse unge fremover får nedsat dagpengene, er der derfor tale om en markant stramning i forhold til de eksisterende regler.

Kommentarer:

Formålet med den ændrede bestemmelse om dagpengesatsen for de unge har alene været at konsekvensændre og forenkle ungesatsen.

Lovforslaget er derfor tilrettet, så det fremgår af reglerne, at de unge under 25 år uden dimittenduddannelse, som har 2 års erhvervs erfaring inden for 3 år, ikke får nedsat dagpengene til 50 pct. efter de første sammenlagt 6 måneder ledighed –

bortset fra i perioder med deltagelse i tilbud om uddannelse efter en jobplan, hvilket er i overensstemmelse med de gældende regler.

Forlængelse af referenceperioden

LO bemærker, at forlængelse af referenceperioden begrundes med, at medlemmet skal kunne vende tilbage til dagpengesystemet efter afbrudt eller endt uddannelse med de rettigheder, medlemmet havde inden uddannelsen. LO mener, at dette bør føre til, at beregningsreglerne også ændres, så man kan undgå at få beregnet dagpenge på baggrund af en lav elev- eller praktikløn under en uddannelse.

Kommentarer:

Det fremgår af aftalen om afbureaukratisering, at unge, der har deltaget i en studie- eller erhvervskompetencegivende uddannelse, fremover kan få en forlængelse af den 6-årige referenceperiode for at sikre, at de som udgangspunkt vil kunne vende tilbage til dagpengesystemet med bevarelse af de rettigheder, som de havde forud for uddannelsen, dvs. med op til 4 års ydelser og med den oprindeligt beregnede dagpengesats.

Formålet har været at sikre, at unge, der fx må afbryde en uddannelse, ikke på grund af uddannelsesperioden mister den ret til dagpenge, som de havde før uddannelsens start. Det har derimod ikke været formålet at fravige andre regler, herunder de gældende beregningsregler.

Bemærkningerne har ikke givet anledning til ændringer i lovforslaget.

Sanktioner for dagpengemodtagere

DA og SALA foreslår, at det i lovforslaget også sikres, at forsikrede lediges manglende overholdelse af et krav om at søge konkrete job bliver omfattet af sanktionsreglerne.

Kommentar:

Det indgår ikke i aftalen om afbureaukratisering, at forsikrede lediges manglende overholdelse af et krav om at søge konkrete job skal omfattes af sanktionsreglerne.

Forsikrede ledige skal stå til rådighed for arbejdsmarkedet for at kunne modtage dagpenge, herunder være aktivt jobsøgende. Det er a-kassen, der skal vurdere, om den ledige opfylder rådighedsbetingelserne, og det skal indgå i vurderingen, hvis den ledige undlader at søge konkrete job, som pågældende er blevet pålagt at søge. Det følger af gældende regler, at man mister retten til dagpenge, såfremt man ikke står til rådighed for arbejdsmarkedet.

Bemærkningerne har ikke givet anledning til ændringer i lovforslaget.

LO kritiserer, at unge dagpengemodtagere med et uddannelsespålæg kan sanktioneres efter reglerne om selvforskyldt ledighed ved ophør i en ordinær uddannelse, som de deltager i på lige vilkår med andre uddannelsessøgende, når der ikke er tale om et uddannelses tilbud, som jobcenteret bidrager til, hverken økonomisk eller på anden måde.

Kommentar:

Det fremgår af aftalen om afbureaukratisering, at unge dagpengemodtagere, der får et uddannelsespålæg, vil blive sanktioneret i overensstemmelse med de gældende regler om afslag mv. på tilbud og aftaler..

Bemærkningerne har ikke givet anledning til ændringer i lovforslaget.

Fritagelse for betaling af det obligatoriske medlemsbidrag (kontingentfritagelse): LO tilslutter sig forslaget om kontingentfritagelse men mener, at forslaget bør gælde for alle aldersgrupper – også medlemmer, der er fyldt 30 år. LO mener dog ikke, at det er rimeligt, at fritagelsen betinges af, at de samlede indtægter fra beskæftigelse og SU mv. ikke overstiger det maksimale dagpengeniveau eller elevlønnen.

LO mener endelig, at det bør skrives ind i lovforslaget, at a-kasserne også kan/skal fritage disse medlemmer for betaling af administrationsbidrag til a-kassen.

Kommentar:

Det fremgår af aftalen om afbureaukratisering, at kontingentfritagelsen skal gælde alle unge under 30 år, der deltager i en kompetencegivende uddannelse, der giver ret til optagelse i en a-kasse. Det fremgår videre af aftalen, at der skal fastsættes nærmere regler om betingelserne for at få fritagelse.

Det fremgår af lovforslaget, at det ikke er en betingelse, at de unge skal betale efterlønsbidrag for at få kontingentfritagelse. Det fremgår videre, at der i overensstemmelse med de gældende regler for kontingentfritagelse under uddannelse vil blive fastsat, at det er en betingelse for fritagelsen, at de samlede indtægter fra beskæftigelse og SU m.v. ikke overstiger det maksimale dagpengeniveau eller elevlønnen (på området).

Baggrunden for denne betingelse er at sikre, at unge, der deltager i en uddannelse, ikke får en bedre retsstilling end medlemmer, der modtager arbejdsløshedsdagpenge m.v. og betaler fuldt bidrag.

Det fremgår derimod modsætningsvis af lovforslaget, at det ikke vil blive fastsat, at det er en betingelse for fritagelsen, at beskæftigelseskravet er opfyldt.

Administrationsbidraget fastsættes af den enkelte a-kasse til dækning af a-kassens udgifter til administration. Den enkelte a-kasse kan beslutte, at den vil fritage medlemmer under uddannelse for at betale administrationsbidrag.

Bemærkningerne har ikke givet anledning til ændringer i lovforslaget.

3. Lov om aktiv socialpolitik.

Generelt

Arbejdsgiversiden i Ydelsesudvalget (DA og SALA) støtter, at der sker en afbureaukratisering af sanktionsreglerne og finder det positivt, at alle modtagere af kontant- og starthjælp nu bliver omfattet af regelsættet.

FTF mener, at regelforenklingen på sanktionsområdet har mere karakter af et ønske om stærkere adfærdsregulering end af reel afbureaukratisering.

Kommentar

Med lovforslaget bliver reglerne enklere at administrere for jobcentre og ydelsesforvaltninger i kommunerne, da reglerne er enklere at forstå og anvende, fx ved, at der ikke skal skelnes mellem forskellige målgrupper i forhold til, hvilken sanktions-type, der skal anvendes ved samme forseelse. Det er derfor regeringens holdning, at der sker en reel afbureaukratisering samtidigt med, at sanktionerne bliver lettere at forstå for kontanthjælpsmodtagerne,

Sanktionernes størrelse generelt

DA og SALA konstaterer, at sanktionernes størrelse generelt set er blevet mindre. Det svækker budskabet om, at det er uacceptabelt, hvis modtagere af offentlige ydelser, der er i stand til at arbejde, afslår at påtage sig arbejde. Der henvises til, at forskning har vist, at sanktionernes størrelse i forhold til viljen til at følge rådighedskravene rent faktisk har en effekt. DA og SALA foreslår, at der efter 2 år gennemføres en evaluering af effekterne og brugen af de nye sanktioner for at konstatere, om reglerne virker efter hensigten.

FTF mener, at lovforslagets virkninger bliver mere en mærkbar økonomisk sanktionspraksis end en egentlig regelforenkling, hvilket kan betyde, at de svageste grupper af unge tabes i forhold til at gennemføre en uddannelse og/eller at sikre en tilknytning til arbejdsmarkedet. Der er stor risiko for, at de stramme sanktionsregler kommer til at virke modsat hensigten.

DS er som udgangspunkt enig i, at der skal være et sanktionsredskab i forhold til ledige, som ikke overholder rådighedsforpligtelsen. DS er dog tvivlende overfor, om lovforslaget realiserer formålet (afbureaukratisering) eller om ønsket om at adfærdsregulere har taget over. Behovet for at sanktionere økonomisk kan efter DS' vurdering dækkes med den foreslåede periodesanktion, som både rummer en reel afbureaukratisering og forekommer let forståelig for borgeren, samt tilbagebetalingsanktionen.

Kommentar:

Der er ikke ændret ved de hændelser der, der medfører en sanktion. Forslaget til nye sanktionsregler skal medvirke til at gøre reglerne enklere at forstå og administrere for kommunerne. Med forslaget ønskes det tillige at fremme den adfærdsregulerende effekt af sanktionerne ved at øge sammenhængen mellem forseelse og sanktion, så det bliver mere tydeligt for borgeren, hvorfor den pågældende fik netop denne sanktion.

Forslaget til størrelsen af sanktionerne skal ses i sammenhæng med muligheden for at give en tilbagebetalingssanktion i gentagelsestilfælde.

Specielt for kontanthjælpsmodtagere viser en helt ny undersøgelse fra Arbejdsdirektoratet, at sanktionens størrelse ikke er afgørende, også mildere sanktioner virker. Selve det at få en sanktion er det vigtigste.

På denne baggrund er det ikke hensigtsmæssigt eller nødvendigt at lægge sig fast på, at der vil blive gennemført en evaluering af virkningen af reglerne om to år. Ændringer vil dog blive fulgt gennem den løbende sanktionsstatistik og gennem rådighedstilsynet.

Kommentarerne har ikke givet anledning til ændringer i lovforslaget.

Beregning af sanktioner

KL opfordrer til, at en udeblivelse efter § 37 fra jobsamtaler mv. altid bør sanktioneres for mindst en dag.

KL mener, at det ikke klart af loven fremgår, om der både kan punktsanktioneres og periodesanktioneres i samme måned, og dette bør tilføjes i loven.

FSD mener, at § 35, stk. 2, sidste pkt. om, at hvis den månedlige hjælp til en person er nedsat, nedsættes fradraget med samme andel, bør tydeliggøres. FSD mener videre, at der i § 35, stk. 3 anvendes begrebet "kalenderdage" ved angivelsen af, hvordan fradrag i hjælpen beregnes. "Kalenderdage" er strengt taget ikke korrekt, idet stk. 3 i øvrigt angiver, at der ved beregningerne tages udgangspunkt i en 5-dages uge. Ved "kalenderdage" har en uge 7 dage.

Kommentarer:

Forslag til § 35 og bemærkninger hertil er ændret, så indholdet, som ønsket af FSD, er tydeliggjort. Som ønsket af KL, er det tillige i lovtæksten tydeliggjort, at udeblivelse fra job- og cv-samtaler samt rådighedsvurderinger altid sanktioneres med minimum en hel dag.

Det fremgår direkte af loven, at der ikke kan gives flere punktsanktioner i samme måned - det skønnes ikke nødvendigt i lovtæksten af anføre, at man kan give punktsanktioner og øvrige sanktioner i samme måned, men det er tydeliggjort i bemærkningerne.

Periodesanktionernes størrelse

LO finder det urimeligt at give fradrag i hjælpen for en hel dag, selv om personen kun udebliver et antal timer. LO foreslår, at sanktionen beregnes ud fra det reelle fravær.

Kommentar:

Det skal have en mærkbar konsekvens, at personen udebliver. Det er derfor foreslået, at der altid skal ske fradrag i hjælpen for en hel dag. Der skal som hidtil alene sanktioneres, hvis der ikke er en rimelig grund til fraværet.

Kommentarerne har ikke givet anledning til ændringer i lovforslaget.

Punktsanktionernes størrelse

Dansk Flygtningehjælp fremhæver, at sanktioner med træk i ydelsen, herunder den foreslåede punktsanktion, virker relativt hårdere i forhold til personer på de laveste ydelser. Personer på starthjælp har i forvejen et lavt rådighedsbeløb og vanskeligt ved at få pengene til at række til almindelige hverdagsudgifter.

LO finder, at punktsanktionerne udgør meget store beløb for kontant- og start-hjælpsmodtagere. LO foreslår, at beløbene nedsættes, og at starthjælpsmodtagere fritages for sanktioner af hensyn til den i forvejen meget lave ydelse.

DS finder, at punktsanktionen forekommer overflødige og at være et forsøg på adfærdsregulering som er ude af proportion. DS foreslår, at punktsanktionen ikke gennemføres. Som det fremgår af forslaget, skal sanktion kun anvendes overfor dem, som vurderes at kunne reagere på den – det vil sige ledige, som mangler motivation og ikke har væsentlige andre barrierer for at stå til rådighed. Her vurderer DS, at de to andre sanktionsformer er fuldt tilstrækkelige. Punktsanktionen forekommer desuden ude af proportion i forhold til forseelsen, og dens størrelse risikerer at underminere muligheden hos de sanktionerede for at betale de månedlige udgifter. Dermed rummer den en stærkt u hensigtsmæssig risiko for, at ledige sanktioneres ud i fattigdom eller hjemløshed. Ønskes punktsanktionen alligevel gennemført, bør beløbene sænkes. DS foreslår, at de sidestilles med P-bøder og DSB-bøder således, at en punktsanktion udgør 600 kroner for dem, på de ”høje” satser og 300 kroner for dem på startjælp/ungesatserne. Dermed er sanktionen ærgerlig men ikke katastrofal.

Kommentarer:

For personer, der modtager hjælp med satsen for de over 25-årige, udgør punkt-sanktionen 1.462 kr. før skat og 898 kr. efter skat.

For personer på starthjælp - bortset fra unge hjemmeboende - og unge udeboende på kontanthjælp, udgør sanktionen før skat 370 kr. og 227 kr. efter skat.

For unge hjemmeboende udgør sanktionen 227 kr. både før og efter skat.

Ved fastsættelsen af niveauerne i forslaget, er der taget hensyn til, at der bør være få, men mærkbare satser. Der er tillige taget hensyn til skatteværdien. Endelig er der ved fastsættelsen af størrelsen taget hensyn til, at personerne fortsat skal have tilstrækkeligt til at kunne forsørge sig selv. Der kan i en kalendermåned kun gives en punktsanktion.

Kommentarerne har ikke givet anledning til ændringer i lovforslaget.

Sanktion for manglende bekræftelse af jobsøgning

DS er fortsat meget uenig i opretholdelsen af kravet om, at ledige skal bekræfte deres jobsøgning hver 7. dag, ligesom sanktionsreglerne i forbindelse med dette krav er uhyrlige rent administrativt. Reglen bør efter foreningens opfattelse afskaffes, ikke mindst i lyset af, at ledigheden stiger, og det derfor forekommer at være unødvendige ”skinmanøvrer”.

Kommentarer:

Lovforslaget indeholder ingen ændring af rådighedsreglerne og de hændelser, der skal sanktioneres. Forslaget om sanktion for manglende bekræftelse af jobsøgning svarer til gældende regler.

Kommentaren har ikke givet anledning til ændringer i lovforslaget.

Alle målgrupper sanktioneres ens

LO bemærker, at der ikke skelnes mellem arbejdsmarkedssparate og ikke-arbejdsmarkedssparate. I bemærkningerne til lovforslaget gives som eksempel, at personer med alvorlige psykiske lidelser ikke skal gives en sanktion. LO frygter, at personer med andre ikke diagnosticerede problemer får sanktioner uanset disses manglende muligheder for at ændre adfærd. LO foreslår tillige, at der skal være visse socialfaglige fortolkninger af, hvilke personer der ikke skal sanktioneres.

Kommentarer:

Der ændres ikke ved de hændelser, der kan give en sanktion. Reglerne om rimelige grunde og fritagelse fra rådighedsforpligtelsen fastholdes. Personen får således ikke en sanktion, hvis han har en rimelig grund til ikke at opfylde sine pligter. For personer, der har andre problemer end ledighed, har kommunen fortsat mulighed for skøn i konkrete tilfælde. Fx kan kommunen vurdere, at personer, der har misbrugsproblemer eller alvorlige psykiske problemer, i det konkrete tilfælde ikke skal have en sanktion for ikke at stå til rådighed. Det vurderes, at sagsbehandlerens muligheder for at anvende et fagligt skøn vil sikre, at forslaget ikke får utilsigtede konsekvenser.

Kommentarerne har ikke givet anledning til ændringer i lovforslaget.

Tilbagebetalingssanktion/gentagelsesvirkning

LO foreslår, at tilbagebetalingskravet på 1 måneds hjælp i forslaget til ny § 93 a om, at der gives en tilbagebetalingssanktion, hvis en person gentagne gange inden for 12 måneder ubegrundet er ophørt med arbejde/tilbud eller har afvist rimeligt tilbud om arbejde eller tilbud, fjernes. Tilbagebetaling af en måneds hjælp er en alvorlig sanktion.

DS er positiv overfor forslaget om at afskaffe muligheden for at øge sanktionen i gentagelsestilfælde. Det gør det nemmere for sagsbehandleren at administrere, og nemmere for borgeren at se sammenhængen mellem forseelsen og sanktionen.

Kommentar:

Bestemmelsen om tilbagebetaling foreslås som konsekvens af, at der ikke i forslaget til nye sanktionsbestemmelser er videreført regler om gentagelsesvirkning. Det er med aftalen vedtaget at supplere reglerne om tilbagebetaling med en ny bestemmelse, hvorefter der kan træffes afgørelse om, at hjælpen for en måned skal kunne ydes med tilbagebetalingspligt i gentagelsestilfælde. Med forslaget ønskes det, at kommunerne kan gøre det mere mærkbart i disse særlige situationer, hvis personen ikke har overholdt sin rådighedspligt flere gange inden for 12 måneder. Forslaget skal tillige ses i sammenhæng med, at det samtidig er foreslået, at de gældende tilbagebetalingsregler i lovens § 93, stk. 1, nr. 3-5, om mulighed for kommunen til at træffe beslutning om tilbagebetaling i visse situationer ophæves.

Kommentarerne har ikke givet anledning til ændringer i lovforslaget.

Ønsker om nye sanktionsmuligheder

KL mener, at der mangler lovhjemmel til at sanktionere, når en borger udebliver fra en sygeopfølgningssamtale eller undlader at give meddelelse om sygdom, der forhindrer fremmøde, når man skal møde til job- eller cv-samtaler i jobcenteret. KL mener, at der bør være mulighed for at sanktionere i disse situationer.

Kommentar:

I lovforslaget er der allerede foreslået nogle af de sanktionsmuligheder, der efterlyses af KL. Der henvises til ny § 37, stk. 1, og ny § 39, stk.1, nr. 5. I forslaget til ny § 37 er det nu tydeliggjort, at sygeopfølgningssamtaler også er omfattet.

Der er i forslaget ingen ændringer i rådighedspligterne, og der er som følge heraf ikke foreslået nye sanktioner for manglende sygemelding i forbindelse med job- eller cv-samtaler i jobcenteret.

Ægtefællesanktioner

KL undrer sig over, at man ikke vælger at gå hele vejen og fjerne ægtefællesanktionerne helt, dvs. også i § 41.

LO bemærker, at ægtefælleafhængigheden på sanktionsområdet som hovedregel udgår, undtagen ved sanktioner ved afvisning af tilbud eller ved omfattende udeblivelser. LO foreslår, at denne undtagelse udgår.

DS er positiv overfor afskaffelsen af ægtefællesanktion som hovedregel, og opfordrer til at undtagelsen til ægtefællesanktionen helt ophæves.

Kommentarer:

For gifte gives alene en sanktion til den ægtefælle, der har begået forseelsen. Ved afvisning eller omfattende udeblivelse, der kan ligestilles med afvisning af tilbudet, fastholdes ægtefællesanktionen, det vil sige, at her ophører hjælpen til begge ægtefæller.

Det er fortsat en betingelse for at få kontanthjælp, at begge ægtefæller står til rådighed for arbejdsmarkedet.

Kommentarerne har ikke givet anledning til ændringer i lovforslaget.

Sanktioner for sort arbejde

FSD mener, at der er tale om god systematik i det foreslåede regelsæt og en regulær regelforenkling. Dog med den begrænsning, at reglerne i nugældende §§ 40 a og 40 b videreføres (som §§ 42-43). Det bør således genvurderes, om ikke også disse bestemmelser, der ikke kan betegnes som enkle, kan ændres.

Kommentar:

Reglerne om, at en person, som ikke har oplyst om arbejde samtidigt med modtagelse af kontant- eller starthjælp, skal have hjælpen nedsat med eller tilbagebetale hjælpen med 1/3 i de nugældende §§ 40 a og 40 b er ikke en del af aftalen om afbureaukratisering af sanktionsreglerne. Samtidig tjener reglerne et helt andet formål end sanktionsreglerne ved overtrædelse af rådighedspligten, da der er tale om personer, der ikke har opfyldt deres oplysningspligt. Personerne arbejder således

samtidigt med, at de uberettiget modtager kontanthjælp. Det er derfor nødvendigt, at der er en mærkbar sanktion i disse tilfælde både for personen selv og for dennes ægtefælle, således at socialt bedrageri undgås.

Kommentarerne har ikke givet anledning til lovændring.

Kommunens pligt til information til borgeren om sanktioner og partshøring

FSD mener, at § 35, stk. 1, indeholder et krav om, at kommunen – blandt andet ved indkaldelse til samtale – samtidig skal orientere personen om konsekvenserne ved udeblivelse, ”samt om, hvilke skridt personen skal tage for igen at blive berettiget til hjælp.” På dette tidspunkt i et sagsforløb, hvor personen (endnu) ikke har undladt at foretage sig, hvad der kræves, forekommer det ikke rimeligt at gå et skridt videre, som det er at tage udgangspunkt i, at personen har forbrudt sig. Modtageren af sådanne indkaldelsesbreve kan med nogen ret blive stødt over sådanne formuleringer. I en generel pjece vil det være rimeligt at komme omkring denne (tænkte) situation. I et sagsforløb vil rette tidspunkt for denne orientering være, når der foretages partshøring – på baggrund af at personen f.eks. ikke er mødt til jobsamtalen. Det tilføjes også, at der må forudses et ikke ubetydeligt merarbejde, idet der i hver enkelt indkaldelse, bevilling m.v. skal formuleres en individuel angivelse af, hvordan personen ”igen kan blive berettiget til hjælp”.

Afsluttende påpeges det uheldige i netop formuleringen til § 35, stk.1: ”... hvilke skridt personen skal tage for igen at blive berettiget til hjælp”. Stk. 1 handler om fradrag, nedsættelse eller ophør af hjælpen. Da den citerede tekst alene har relation til ”ophør af hjælpen” – og ikke til ”fradrag” og ”nedsættelse” – bør der, såfremt dette krav fastholdes, foretages en omformulering, eller eventuelt indføje denne del i § 41.

LO foreslår, at der sker partshøring ved hver enkelt forseelse, da medlemmet ellers ikke har mulighed for at ændre adfærd efter første forseelse.

FTF understreger, at med skærpede sanktionsregler over for de svageste grupper af ledige, skal det sikres, at alle har fået – og forstået en grundig information og vejledning om de økonomiske konsekvenser ved rådighedsforseelser.

Ankestyrelsen fremfører, at det af bemærkningerne fremgår, at kommunen kan vælge at opgøre månedens udeblivelser mv. og at idømme sanktioner én gang om måneden, og at det betyder, at kommunen kan nøjes med at partshøre en gang månedligt. Denne mulighed ses ikke at fremgå klart af loven. Det anbefales at indarbejde muligheden i forslaget § 35.

Det kan ligeledes overvejes i bemærkningerne til § 35 at indarbejde, at fremgangsmåden ved partshøringen bør være, at kommunen efter opgørelsen af månedens udeblivelser og inden afgørelsen om sanktioner sender en partshøring til borgeren med spørgsmål om, hvorfor borgeren er udeblevet mv. med en kort svarfrist. Når svarfristen er udløbet - uden tilfredsstillende svar på forseelsen - sender kommunen en afgørelse om sanktion.

Det bør også overvejes at indføje direkte hjemmel i loven, hvis der fra lovgivers side er et ønske om, at kommunen skal kunne standse udbetaling af hjælp på forhånd, in-

den afgørelsen er meddelt borgeren, dvs. før sagsoplysning og partshøring, og før afgørelsen er sendt til borgeren.

Formuleringen i § 35, stk. 2, ses alene at give hjemmel til - når sagen er oplyst, partshøring er foretaget og afgørelse er meddelt - efterfølgende at nedsætte, fradrage i, standse den fremtidige hjælp med en periode eller et beløb, der svarer til hjælpen for den periode, der skal nedsættes mv. for. Med formuleringen i § 35, stk. 2, er der givet hjemmel hertil inden for 3 hele kalendermåneder efter hændelsestidspunktet.

DS udtaler med hensyn til partshøring, er der ikke noget nyt i, at det er en betingelse for at sanktionere, at borgeren skal have fået en advarsel om konsekvenserne ved udeblivelse mm. Det er fornuftigt, at det fastholdes, at der skal ske partshøring umiddelbart efter forseelsen ved afvisning af tilbud eller udeblivelse. Det er her, forslaget sikrer retssikkerheden, og det er en forenklingsmulighed, som bør afprøves. Der bør dog evalueres på, hvordan det virker på retssikkerheden, at der ved gentagne udeblivelser foretages en samlet partshøring.

DCH gør opmærksom på, at det af hensyn til retssikkerheden er overordentligt vigtigt at sikre, at borgerne modtager og forstår den information, som jobcentret giver, herunder at borgeren har forstået de pligter, som denne har i forhold til registrering og øvrig medvirken under sagsbehandlingen.

Det understreges, at brug af sanktionsreglerne kun må anvendes, såfremt jobcentret skriftligt har informeret borgeren om konsekvenser og udfald af ikke at overholde rådighedsreglerne. I lovforslaget henvises til de forvaltningsretlige regler og retssikkerhedslovens bestemmelser, og det er med til at understrege vigtigheden af, at jobcentret sikrer, at den skriftlige kommunikation også målrettes borgere med funktionsnedsættelse.

Kommentarer:

Der har med ændringen af, fra hvornår en sanktion får virkning ikke været hensigten, at kommunen skulle kunne standse hjælpen på forhånd, men alene at der kan foretages nedsættelse af hjælpen for den periode, der går fra hændelsen og frem til afgørelsen foreligger, i den efterfølgende hjælp. Dette er i overensstemmelse med Ankestyrelsen svar vedrørende § 35, stk. 2.

Specielt med hensyn til FSD's bemærkninger til kravet om, at borgerne på forhånd orienteres om, hvad deres pligter er, hvilken konsekvenser det har ikke at opfylde pligterne, samt hvad der skal til for igen at blive berettiget til hjælp, bemærkes, at dette formodentlig ikke vil medføre et stort merarbejde, selv om borgeren skal orienteres ved hver indkaldelse til samtale og tilbud, da orienteringen kan udarbejdes som en standardskrivelse vedrørende de forskellige situationer og vedlægges som et bilag til indkaldelsesbrevet.

Kommentarerne har givet anledning til ændring af forslag til ny § 35 og til, at det i bemærkningerne er blevet klargjort, hvordan og i hvilket omfang partshøring skal ske i forhold for de enkelte forseelser, således at det fremgår, at det alene er ved udeblivelser fra tilbud, at der kan ske partshøring en gang om måneden, og at der for øvrige sanktioner gælder, at der skal partshøres umiddelbart efter hændelsen som efter de gældende regler.

Lovgivning om hvornår en kontanthjælpssag er afsluttet

KL mener, at det har stor betydning i forhold til beregning af frister, om der juridisk er tale om en "ny sag" eller en "fortløbende sag". Derfor er der behov for, at der (evt. i lovbemærkningerne) tages stilling til, hvornår en sag kan afsluttes dvs. gøres passiv. Det gælder bl.a. i forbindelse med §§ 36 og 41.

Kommentar

Vurderingen af, hvornår en person ikke mere kan betragtes som kontanthjælpsmodtager, beror på en lang række forhold, som skal indgå i kommunens vurdering, før den kan "lukke en sag" og hermed henvise personen til ved fornyet henvendelse at søge hjælp på ny.

Løsningen af denne problemstilling ligger uden for rammerne af lovforslaget.